

**QORTI ĆIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)**

Seduta tal-Erbgha 17 ta' Gunju 2020

Rikors Numru : 89/2019 JPG

Kawza Numru : 29

**YC
vs
FCC**

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ta' YC, datat 26 ta' Marzu 2019, a fol 1 et seqq., li jaqra hekk:

- 1. Illi l-kontendenti żżewġu fid-25 ta' Ĝunju 2015 kif jirrizulta miċ-ċertifikat taż-żwieg li qed jiġi eżebit bħala Dok A.*
- 2. Illi l-kunsens tal-kontendenti minn min minnhom kien inkiseb bl-esklużjoni pozittiva taż-żwieg innifsu, jew ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi esenzjali tal-ħajja miżżewġa, jew tad-dritt ghall-att taż-żwieg kif kontemplat fl-artikolu 19(1)(f) tal-Kapitolu 255 tal-Ligijiet ta' Malta.*
- 3. Illi l-kunsens tal-kontendenti kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, u dan bi ksur tal-artikolu 19(1)(d) tal-Kapitolu 255 tal-Ligijiet ta' Malta.*

4. *Illi in effetti l-intimata ma rieditx tfal u fil-fatt miż-żwieg ta' twieldux tfal.*

5. *Illi r-rigorrent jaf b'dawn il-fatti personalment.*

Għaldaqstant l-esponent jitlob umilment li din l-Onorabbi Qorti jogħobha tiddikjara null u bla effet ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi iz-żwieg ċelebrat bejn il-kontendenti nhar il-25 ta' Ġunju 2016, u dan taht dawk il-provedimenti li jidrilha xierqa u opportuni.

Bl-ispejjez u l-intimata ingunta in subizzjoni.

Rat li l-atti tar-rikors promotur, d-digriet u tal-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat illi l-intimata hija kontumaci (vide fol 8, verbal datat 3 ta' Gunju, 2019);

Rat illi dehret l-intimata mhux assistita u gie spjegat lilha d-drittijiet legali tagħha u dritt għal avukat, izda hi ddikjarat li ma rieditx assistenza legali (vide fol 16, verbal 11 ta' Ottubru 2019);

Rat illi l-partijiet infurmaw il-Qorti li ma kellhomx trattazzjoni ulterjuri x'jaghmlu u li l-Qorti tista tghaddi għas-sentenza (vide fol 28, verbal 14 ta' Frar 2020);

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat id-dokumenti ezebiti u l-atti kollha tal-kawza;

Ikkonsidrat;

FCC xehdet a fol 18 *et seqq* illi l-partijiet kien f'relazzjoni għal disa' snin qabel ma kienu zzewgu fil-25 ta' Gunju 2016. Spjegat illi tliet snin wara li kienet bdiet ir-relazzjoni tagħhom, kien bdew joqghodu flimkien u kellhom relazzjoni tajba u mingħajr problemi. Spjegat illi fiz-zwieg il-problema tagħhom kienet it-tfal, peress illi għaliha ma kienetx priorita li jkollhom it-tfal u kienet dejjem tippostponi peress illi kienet tibza illi jekk ikollhom it-tfal ma kienx ser jibqa' jkollha l-hajja personali tagħha u kienet ser tbat il-karriera tagħha. Qalet illi qabel iz-

zwieg, il-partijiet qatt ma kienu ddiskutew il-kwistjoni tat-tfal, u wkoll illi waqt iz-zwieg hija qatt ma kienet qalet lir-rikorrent li kienet iddecidiet li zgur ma rieditx tfal peress illi hi ma kienetx certa, izda eventwalment ir-rikorrent kien hass li hija ma rieditx tfal u ghalhekk kien telaq mid-dar matrimonjali fl-ahhar t'Awissu 2018. Spjegat li meta r-rikorrent kien telaq mid-dar matrimonjali, hija kienet marret tkellmu u kienet qaltlu illi hija kienet lesta li jkollhom it-tfal imma r-risposta tar-rikorrent kienet li issa kien tard wisq il-ghaliex diga kellu lil xi hadd iehor. Xehdet illi hija m'ghandha l-ebda oggezzjoni ghal dan l-annullament ghaliex ir-rikorrent illum -il gurnata għandu tarbija ma' persuna ohra u hi tixtieq li jkun ferhan u li jkun jista' jerga jizzewweg.

YC xehed a fol 24 *et seqq* illi l-partijiet kienu ltaqghu fil-5 ta' Marzu 2009 u kienu bdew jghixu flimkien għal habta tal-2011 jew l-2012 wara li l-intimata kienet xtrat proprjeta, u kien zzewgu fil-25 ta' Gunju 2016. Spjega illi hu hass illi kienu lesti li jkollhom it-tfal peress illi kellhom il-post lest, izda l-intimata kienet dejjem tipposponi. Xehed illi hu kien hadha bi kbira li kellhom cans biex isiefru u jagħmlu hafna affarijiet izda “*ghal haga zghira, għat-tfal mhux qed insibu hin?*” u ghaliex għaliex l-unika raguni valida biex koppja ma jkollhom tfal hija jekk “*jiccertifikak xi hadd li ma jistghax ikollok tfal.*” Qal illi għalhekk huwa kien iddecieda illi l-intimata ma rieditx tfal u għalhekk kien telaq mid-dar matrimonjali. Xehed illi **xi gimħatejn jew tlieta wara,** l-intimata kienet marret tkellmu u talbitu biex jiaprova għat-tfal izda hu ma riedx ghax hass li dak li riedet l-intimata kien lilu u mhux lit-tfal. Qal li illum -il gurnata huwa qiegħed f'relazzjoni ohra u qed jistennew tarbija.

CC xehed illi huwa jigi missier l-intimata u kien sar jaf li kien hemm il-problemi bejn il-partijiet ghaliex bintu kienet marret tħidlu li kienet qed tahseb li kien ser jiispicca kollox bejniethom u għalhekk kien talab lir-rikorrent biex imur id-dar għandhom halli jiaprova jirranga l-affarijiet bejniethom. Qal illi pero r-rikorrent beda jigdeb fuq l-intimata tant li kien sahansitra wasal li għieled ma' bintu stess biex jemmen lir-rikorrent. Xehed illi huwa ma jafx ezatt x'kienet il-problema bejniethom. Mistoqsi jekk il-problema setghatx tirrigwarda t-tfal, xehed illi ma kienx cert peress illi dik hija haga ta' bejniethom izda r-rikorrent kien jaf li l-intimata forsi ma ridietx tfal, jew li almenu riedet tistenna.

TG xehdet illi hija tigi oħt ir-rikorrent u spjegat illi f'Awissu tas-sena 2018 kienet iltaqghaq ma' huha u kien qalilha li kien problema bejn il-partijiet u qalilha illi l-intimata ma ridietx tfal. Qalet illi l-partijiet kienu pruvaw jirrangaw is-sitwazzjoni izda ma kienek laħqu ftehim.

Ikkonsidrat:

Din hija kawza għad-dikjarazzjoni ta' nullita taz-zwieg tal-partijiet ikkontrattat fil-25 ta' Gunju 2016. Jirrizulta illi qabel iz-zwieg tagħhom il-partijiet kienu ilhom f'relazzjoni flimkien għal disa' snin, u li kienu ghexu flimkien għal hames minn dawn id-disa' snin. Meta bdew ir-relazzjoni tagħhom ir-riorrent kellu cirka sittax -il sena filwaqt illi l-intimata kellha cirka tmienja u għoxrin sena, u meta zzewgu r-riorrent kellu cirka hamsa u għoxrin sena filwaqt li l-intimata kellha cirka sebħha u tletin sena. Jirrizulta illi l-partijiet kellhom relazzjoni normali u kienu ta' sikkit isiefru flimkien anke wara li zzewgu. Mix-xhieda jirrizulta wkoll illi r-riorrent kien herqan ferm sabiex il-partijiet ikollhom it-tfal, u filfatt xehed illi għalihi hija xi haga zghir li jkollok it-tfal u li l-unika raguni valida li jista' jkun hemm biex koppja ma jkollhiex tfal hija jekk dan ikun fizikament impossibbi għall-koppja. Minn naħha tagħha l-intimata kellha dubbji jekk verament ridietx ikollha tfal peress illi kienet imħassba fuq il-konsegwenza li dan setgħa jkollu fuq il-hajja personali u lavorattiva tagħha, u fix-xhieda tagħha spjegat kif ghaliha ma kienetx priorita li jkollha t-tfal.

Il-Qorti tagħraf illi l-fatt li ma sarux eccezzjonijiet fuq il-meritu peress illi ll-intimata m'oggezzjonatx għat-talbiet tar-riorrent ma jfissirx illi din il-Qorti m'għandhiex tezamina l-meritu tat-talbiet tar-attur sabiex tistabilixxi jekk jiġi issussistux jew le il-kawzali t'annullament mogħtija mir-attur, u dan peress illi fir-rigward taz-zwieg tezisti prezunzjoni ta' validita. Kif ingħad fis-sentenza fl-ismijiet **L-Avukat A B noe vs ED** deciza minn din il-Qorti diversament presjeduta fil-31 ta' Jannar 2018:

“Huwa pacifiku illi z-zwieg huwa istitut ta’ l-ordni pubbliku u bhala tali għandu jgawdi minn dawk is-salvagwardji li jixraqlu u li huma necessarji biex jiggħarantixxu l-importanza u s-solennità` li dan l-istitut għandu fis-socjeta`. Appuntu għal din ir-raguni, il-kuntratt taz-zwieg ma huwiex regolat bid-dispozizzjoniiet generali in materja ta’ kuntratti li nsibu fil-Kodici Civili izda b’lex specialis taht il-Kap. 255, li tipprovd dwar ir-ragunijiet li minhabba fihom zwieg jista’ jigi dikjarat li huwa mingħajr effett. Inoltre, tezisti a favur iz-zwieg prezunzjoni ta’ validita` illi tesīgi li z-zwieg ma għandux jigħix dikjarat li huwa invalidu, jekk ma jitressqu għas-sodisfazzjon pjen tal-qorti, provi cari u konkreti li jezistu ragunijiet gravi u serji u eccezzjonali skond kif trid il-Ligi, li jiggustifikaw talba għan-nullità` ...”

In-nullita` taz-zwieg hija ghalhekk eccezzjoni ghar-regola ta' validita` u konsegwentement, kull talba biex zwieg jigi dikjarat li qatt ma kien, għandha titqies b'ċirkospezzjoni filwaqt li tingħata wkoll interpretazzjoni ristrettiva..."

Bl-istess mod, intqal fis-sentenza fl-ismijiet **Anna Tonna vs Alexander Tonna** deciza mill-Qorti tal-Appell fis-6 ta' Novembru 1991:

"F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-ligi u l-parti l-ohra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma ahniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kollizzjoni imma f'kamp liktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax thallinies li kapriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet ghall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma ġħandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali ghall-annullament għandha tirriżulta cara u mingħajr dubju."

Dan ghaliex, kif ingħad fis-sentenza fl-ismijiet **Carmel Farrugia vs Pauline Farrugia** deciza mill-Qorti tal-Appell fit-12 ta' Lulju 1987:

"Iz-żwieġ huwa wieħed mill-kuntratti l-aktar essenzjali għas-socjeta' u bla dubju ta' xejn huwa ta' ordni pubbliku li l-Qorti trid tersaq lejh bl-aktar rispett... Ghall-Qorti n-nullita' hija haga serjissima u eccezzjonali bbazata fuq ir-rekwiziti legali, u bhala materja eccezzjonali trid tkun interpretata restrittivament."

Inoltre, kif intqal fis-sentenza fl-ismijiet **Joseph Zammit vs Bernardette Zammit** deciza 27 ta' Jannar 2006

“Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cieo’ li ż-żwieg bejn il-kontendenti għandu jkun prezunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta’ kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta’ l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cieo’ li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.”

Ir-rikorrent ibbaza t-talba tieghu għad-dikjarazzjoni ta’ nullita taz-żwieg fuq l-artikolu 19 (1) (d) u 19 (1) (f) tal-Att Dwar iz-Zwieg, minhabba l-fatt illi skont hu, l-intimata ma ridietx ikollha tfal.

Il-Qorti tibda billi tinnota illi iz-zewg kawzali l-ohrajn ta’ nullita mressqin mill-attur huma dawk komtemplati fis-sub-inciz (d) u (f), illi skont il-gurisprudenza huwa talbiet kontradittorji. Il-Qorti tagħraf illi din il-kontradittorjeta, ghalkemm ma twassalx għan-nullita tal-azzjoni, ta’ bilfors twassal sabiex dawn il-kawzali kontradittorji idghajjf fuq l-xulxin.¹ Kif intqal fis-sentenza fl-ismijiet **Joseph Zammit vs Bernadette Zammit** deciza mill-Qorti tal-Appell fis-27 ta’ Jannar 2006:

“L-inkomplattibbilita` bejn dawn iz-zewg kawzali toħrog fil-fatt li n-nuqqas ta’ diskrezzjoni ta’ gudizzju timplika inkapacita` li wieħed jagħraf, jifhem u jirrifletti filwaqt li l-kawzali tas-simulazzjoni tenhtieg li jkun hemm tali kapacita` intellettuali, proprju l-att pozittiv tal-volonta` li jwassal għas-simulazzjoni, totali jew parżjali.”

L-artikolu 19 (1) (d) jipprovdi illi zwieg ikun null:

“jekk il-kunsens ta’ xi waħda mill-partijiet ikun vizjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ ġudizzju fuq il-hajja mizzewġa, jew fuq id-drittijiet u dd-mirijiet esenzjali tagħha, jew b’anomalija psikologika serja li tagħmilha imposibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet esenzjali taż-żwieg.”

Rigward l-interpretazzjoni ta’ dan is-sub-inciz ingħad fis-sentenza fl-ismijiet

¹ Simon Cusens vs Romina Cusens, Qorti Civili (Sejjoni Familja) deciza 10 ta’ Dicembru 2014.

Zammit vs Zammit citata aktar -il fuq:

“Illi b’difett serju ta’ diskrezzjoni, il-legislatur ma riedx ifisser semplicemente kwalsiasi stat ta’ mmaturita’ li parti jew ohra fiz-zwieg tista’ tkun fiha fil-mument li jinghata l-kunsens reciproku. Li kieku l-legislatur irrikjeda maturita’ shiha u perfetta, fit jew addirittura ebda zwieg ma kien ikun validu. In-nuqqas ta’ discretio judicij hu kuncett guridiku ntrinsikament marbut mal-kapacita’ ta’ parti jew ohra fizzwieg li taghti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taz-zwieg.

Illi kif jiispjega Bersini, id-diskrezzjoni ta’ gudizzju tikkonsisti f’zewg elementi distinti izda konkorrenti u interdipendenti:-

“la piena avvertenza e il deliberato consenso....La piena avvertenza si riferisce alla sfera intellettuale, il deliberato consenso a quella volitiva. In altri termini, la discrezione di giudizio comprende la maturità di giudizio e la maturità affettiva.... La maturità di giudizio comporta una conoscenza critica proporzionata all’atto da compiere, agli obblighi essenziali da assumersi e ai doveri cognugali che ne derivano proiettati nel futuro. La maturità affettiva comporta generalmente quella adeguata evoluzione degli istinti, degli affetti, dei sentimenti, della emotività che se sono turbati o inadeguati intaccano direttamente la volontà e possono privare della libera scelta interiore. Abbiamo così una mancanza di consenso libero (immaturità affettiva) e ponderato (immaturità di giudizio)” (Bersini. F., Il Diritto Canonico Matrimoniale (Torino, 1994), p. 97.)”

Fuq 1-istess materja, ingħad fis-sentenza fl-ismijiet **Emanuel Camilleri vs Carmen Camilleri** deciza fil-21 ta’ Novembru 1995 illi:

“Huwa ormai assodat fil-gurisprudenza nostrana illi difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ gudizzju mhux semplicemente nuqqas ta’ hsieb, jew nuqqas ta’ riflessjoni; anqas ma jfisser li wieħed jagħmel ghazliet jew jieħu decizjonijiet zbaljati [infatti decizioni jew ghazla zbaljata hi perfettamet kompatibbli ma’ diskrezzjoni ta’ gudizzju.”

Il-Qorti taghraf inoltre illi skont il-gurisprudenza, a bazi tat-tagħlim ta' Bersini, tezisti presunzjoni fil-ligi illi kull min jagħlaq it-tmintax -il sena huwa kapaci li jizzewwg u li għalhekk jispetta lil min iqajjem il-kawzali prevista f'dan is-sub-inciz illi jressaq prova kontrarja sodisfacenti. Inoltre, il-livell ta' maturita jew immaturita tal-parti jrid jiġi ippovvat fil-mument tal-ghoti tal-kusens matrimonjali ghaliex huwa l-mument tal-ghoti tal-kusens li huwa rilevanti fil-kuntest ta' kawza annullament u mhux dak li gara wara waqt iz-zwieg tal-partijiet. Kif intqal fis-sentenza **Cusens vs Cusens** citata aktar -il fuq:

“Il-ligi tipprezumi li kull min ghalaq is-sittax-il sena huwa kapaci li jizzewweg, u l-prova kuntrarja tispetta lil min jallega l-kuntrarju. F’dan il-kaz ma irrizultax provat li l-attur jew il-konvenuta kienu immaturi b’mod li l-kusens matrimonjali tagħhom kien vizzjat. Huwa rilevanti l-fatt li meta l-partijiet izzewwgu huma kellhom 27 sena u 25 sena rispettivamente u kellhom relazzjonijiet precedenti qabel ma bdew ir-relazzjoni tagħhom.”

Ikkonsidrat:

Wara li ezaminat il-provi prodotti f'dawn il-proceduri, il-Qorti ma tqisx illi z-zwieg bejn il-kontendenti huwa null a bazi tal-Artikolu 19 (1) (d). Il-Qorti rat illi meta zzewgu l-partijiet kellhom cirka 25 sena u 37 sena rispettivamente, u għalhekk il-kontendenti ma kienux zghar. Jirrizulta wkoll illi dan ma kienx xi zwieg mghaggel, ikkonsidrat illi l-partijiet kienu ilhom f'relazzjoni flimkien għal disa' snin qabel ma zzewgu, u aktar u aktar kienu għamlu cirka hames snin jghixu flimkien qabel ma zzewgu. Illi l-Qorti tqis illi huwa minnu illi mix-xhieda tal-partijiet jirrizulta certu livell ta' nuqqas ta' maturita: in-nuqqas inexplikabbli illi l-partijiet jiddiskutu kwistjoniji daqshekk sensittiva u mportanti bhal ma hi dik tal-prokreazzjoni f'total ta' hdax -il sena ta' relazzjoni, u l-leggerezza illi biha r-rikorrent jitkellem dwar li ggib it-tfal fid-dinja u trabbihom, li skont hu hija ‘haga zghira’. Illi pero fil-fehma tal-Qorti, din l-immaturita m'hijiex tali li twassal għan-nullita taz-zwieg tal-kontendenti. Fil-fehma tal-Qorti, iz-zwieg tal-kontendenti m'huwiex wieħed null a bazi ta' nuqqas ta' diskrezzjoni, imma sempliciment zwieg li falla minhabba nuqqas ta' komunikazzjoni bejn il-partijiet u nuqqas ta' sensittivita ghall-bzonniżiet u l-bizgħat ta' konjugu l-ieħor, li hija bazi għal separazzjoni personali, izda mhux ghall-annullament fuq nuqqas ta' diskrezzjoni tal-partijiet.

Ikkonsidrat;

Illi l-atikolu 19 (1) (f) jipprovdi illi zwieg ikun null:

“jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga.”

B'referenza ghal dan is-sub-inciz intqal fis-sentenza fl-ismijiet **Simon Cusens vs Romina Cusens** deciza minn din il-Qorti diversament presjeduta fl-10 ta' Dicembru 2014 illi:

“Dan is-subinciz (f) jirreferi ghal dawk ic-cirkostanzi fejn xi hadd mill-partijiet ikun ha decizjoni li ghalkemm ser jippartecipa fic-cerimonja taz-zwieg huwa kien qieghed jeskludi jew iz-zwieg innifsu jew xi wiehed mill-elementi essenzjali taz-zwieg b'tali mod li z-zwieg ikun qieghed jigi eskluz. Fi kliem iehor, sabiex zwieg jigi kkonsidrat null ai termini ta' dan is-subinciz jehtieg li jigi pprovat li xi hadd mill-partijiet huwa hati ta' simulazzjoni fis-sens illi minn barra kien jidher li qed jaghti l-kunsens ghar-rabta matrimonjali mentri fil-fond tal-menti tieghu jew tagħha iz-zwieg jew xi element essenzjali tal-hajja mizzewga kien qed jigi eskluz a priori.”

Bl-istess mod, fis-sentenza fl-ismijiet **L-Avukat A B noe vs ED**, citata aktar il-fuq intqal:

“Illi gie konsistentement ritenut illi dan is-subinciz (f) jirreferi ghal dawk ic-cirkostanzi fejn xi hadd mill-partijiet ikun ha decizjoni li ghalkemm ser jippartecipa fic-cerimonja taz-zwieg, hija tkun qieghda teskludi jew iz-zwieg innifsu, jew xi wiehed mill-elementi essenzjali taz-zwieg b'tali mod li z-zwieg ikun qieghed jigi eskluz. Fi kliem iehor, biex zwieg ikun null ai termini ta' dan is-sub inciz, xi hadd mill-partijiet ma jkollux intenzjoni li jizzewweg u jghix hajja konjugali, izda jkun resaq ghac-celebrazzjoni taz-zwieg sabiex jilhaq xi għan ulterjuri.”

Il-Qorti hawnhekk tagħmel ukoll referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Anthony Gallo vs Dr. Anthony Cutajar et nomine** deciza mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fit-28 ta' Mejju 2002

fejn inghad illi:

"meta wiehed jitkellem dwar l-eskluzjoni taz-zwieg jew wiehed mill-elementi essenzjali tieghu, wiehed irid jifli jekk il-kontendenti jew wiehed (jew wahda) minnhom, allavolja hu kapaci jaghti l-kunsens validu taz-zwieg, pero` bl-att tieghu hu qabel u fil-hajja mizzewga, jew bl-ommissjoni tieghu, eskluda a priori z-zwieg,.....hu jew hi eskludew xi wahda jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga."

Fis-sentenza fl-ismijiet **Therese Taguri nee Spiteri vs Avukat Christopher Cilia et noe** deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fl-10 ta' Novembru 1999 gie ritenut illi:

"Fl-interpretazzjoni ta' dan is-sub-inciz gie ritenut mill-Qorti tagħna illi l-eskluzjoni pozittiva ma kellhiex neccesarjament tirrizulta biss minn xi haga espressa direttament izda setghet tigi espressa bl-imgieba ta' xi parti fil-perjodu mmedjatamente qabel u wara li jkun inkiseb l-istess kunsens."

Ikkonsidrat:

Illi il-Qorti tqis illi mill-provi ma jirrizultax illi l-intimata kienet eskludiet għal kolloks il-possibilita li l-partijiet ikollhom tfal minn dan iz-zwieg. Huwa minnu illi mix-xhieda tal-intimata jirrizulta li kien hemm certu riluttanza da parti tagħha li l-partijiet ikollhom it-tfal, minhabba li kienet imħassba dwar l-impatt li dan seta' jkollu fuq hajjitha. Illi pero, fl-ebda hin fix-xhieda tagħha ma qalet illi hi kienet **eskludiet assolutament** li jkollha t-tfal. Filfatt, anke bejn il-partijiet qatt ma ntqal dan il-kliem: Almenu minn dak li jirrizulta mix-xhieda tal-partijiet, ir-rikorrent kien iddecieda illi l-intimata kienet assolutament eskludiet illi jkollhom it-tfal peress illi kienet qed titratjeni milli jipprovaw cirka sentejn wara li zzewgu, u għalhekk qabad u telaq mid-dar matrimonjali. Ma jirrizultax illi kien hemm xi diskussjoni bejn il-partijiet fejn l-intimata qalet lir-rikorrent li hija ma jridx li jkollhom tfal. Anzi jirrizulta mix-xhieda illi meta r-rikorrent telaq mid-dar minhabba din il-kwistjoni, l-intimata kienet marret tkellmu u kienet qaltru illi kienet lesta illi jibdew jippruvaw halli jkollhom it-tfal izda r-rikorrent kien irrifjutaha u qalilha li kien tard wisq. Filfatt, skont ix-xhieda mhux kontradetta tal-intimata, ir-rikorrent kien diga qiegħed f'relazzjoni ohra **gimħatejn wara** li telaq mid-dar matrimonjali. Galadarrba l-intimata kienet filfatt talbet lir-rikorrent sabiex jipprovaw ikollhom it-tfal, huwa car li ma jistgħax jigi konkluz illi kien hemm eskluzjoni positivi li l-partijiet

ikollhom it-tfal; il-fatt illi r-rikorrent hass li kien tard wisq biex jipprovaw ghat-tfal cirka sentejn wara li zzewgu m'huwiex raguni bizzejed sabiex jigi annullat zwieg. Illi ghalhekk fil-fehma tal-Qorti ma jirrizultax sal-grad rikjest mill-ligi eskluzjoni positiva minn naha tal-intimata li jitwieldu ulied minn dan iz-zwieg.

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tichad it-talbiet tar-rikorrent.

Fuq qbil bejn il-partijiet, l-ispejjez ta' dawn il-proceduri għandhom jibqu mingħajr taxxa.

Moqrija.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli

Deputat Registratur